

Mit látsz a strandon?

Kedves Testvéreim! Hogyan függ össze az, hogy mit látsz a strandon (vagy a külföldi utad, a nyári szabadságod alkalmával) a farizeus és a vámszedő jézusi példázatával? Hiszen kétezer éve nem is volt még strand! Szabadság se nagyon... Mégis! A kettő *szorosán* összefügg. Hogyan? Hallgasd tovább – stay tuned... – és megtudod...

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

Nagy a mi Urunk, és igen hatalmas; bölcsességének nincs határa.
Fölsegíti az Úr az alázatosakat, és földig alázza a gonoszokat.
Gyönyörködik az Úr az öt félökben, akik kegyelmében reménykednek.

Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek,
miképpen volt kezdetben, most és mindenkor
és mindörökkön-örökké. Ámen.

Fölsegíti az Úr az alázatosakat, és földig alázza a gonoszokat.

Imádkozzunk. Istenünk, légy irgalmas hozzánk Fiadért, aki megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Tisztíts meg minket minden gonosztságtól, és emelj Magadhoz, az Úr Jézus Krisztus által, aki Veled és Szentlélekkel él és uralkodik örökkön-örökké. Ámen.

Kedves Testvéreim! Hallgassuk meg a farizeus és a vámszedő példázatát, ahogyan megírva találjuk a Lukács szerinti evangélium 18. fejezetének a 9.-től a 14. verseiben a következőképpen: Némely elbizakodott embernek, aki igaznak tartotta magát, a többieket pedig lenézte, [Jézus] ezt a példázatot mondta: Két ember ment fel a templomba imádkozni: az egyik farizeus, a másik vámszedő. A farizeus megállt, és így imádkozott magában: Istenem, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, parázna, vagy mint ez a vámszedő is. Böjtölök kétszer egy héten, tizedet adok mindenből, amit szerzek. – A vámszedő pedig távol állva, még szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek! – Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, nem úgy, mint amaz. Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik. – Urunk, olyan sokszor elbizakodottá válunk mi is, és a többieket lenézzük. Teremts alázatot a mi szívünkben – igéd erejével! Ámen.

Kedves Testvéreim! Luther Márton ezt mondta a farizeusról: „Meghül bennem a vér, hiszen én fele ilyen kegyes sem vagyok...” **Hány lelkész tenné össze a kezét hálaadó örömmimádságra, ha sok olyan hívő járna a gyülekezetébe, mint a példabeszédbeli farizeus!** Ha egyházunknak csak minden második tagja a jövedelmének a tizedét felajánlaná a gyülekezetének, akkor az evangélikus egyház teljesen önellátó lenne, és nem szorulna rá semmilyen állami támogatásra. E helyett a legjobb gyülekezetekben is két-három ilyen ember – ha akad – az már nagy szerencse. A farizeus minden szabályt betart, sőt, túlteljesít. Böjtölni csak egy évben egyszer kellett volna, a nagy engesztelés, a Jom Kippur napján. A tized olyan volt, mint az ÁFA: a termelőnek kellett megfizetnie, a fogyasztó (mint amilyen a farizeus volt) már nem volt „kettős adózásra” kötelezett. **A farizeus köztisztületben álló személy volt. Az akkori társadalom krémje.**

A vámost viszont – *mindenki gyűlölte.* Miért? Mert ő szedte be a közutálat tárgyát képező, elnyomó rómaiak adóját mindenkitől. A más népnek fizetett adó (*egy korábbi megalázó vereség soha abba nem múló hadisarca*) a szolgaság szimbóluma volt. A vámos láttán már akkor kinyílt a bicska a zsebekben, amikor befordult a sarkon. A vámos nem volt ember: nem adhatott a templomnak tizedet, és még tanú sem lehetett a bíróságon.

Ha a farizeus a minta-hívő, és a vámos a szemét áruló aljanép, akkor hogyan van az, hogy a végén a vámos megigazul, azaz elnyeri az örök élet kegyelmét, a farizeus meg – *ha így marad, ahogyan van* – a pokolra jut? **Mi a farizeus hibája?** Figyeljük meg a farizeus imáját. Az indításában egy szinte „tökéletes” hálaadó imádság: „Istenem, hálát adok neked...”. Milyen szép lenne, ha a mi imádságaink is hálaadásokkal lennének tele! – A baj a folytatással van. Miért ad hálát a farizeus? Azért, hogy Istenhez közel lehet? Azért, hogy imádkozhat a templomban? Isten kegyelméért? Bűneiből való szabadulásáért? Életének jobbra fordulásáért? Á, dehogy! Semmi ilyesmiért nem ad hálát a farizeus. A farizeus azért ad hálát, hogy ő *nem* olyan, mint a többi ember, aki mind-mind rabló, gonosz és parázna, *sőt* olyan, mint az undorítótság teljessége: *ez* a vámos itt mellette. (Figyeljük meg a farizeus szóhasználatát! „*Ez*” a vámos – a vámos a farizeus számára *tárgy* – és *nem* ember. Iszonyú veszélyes az ilyen gondolkodás! Emlékezzünk! A másik ember mivoltának a megvonásával nyílt meg a „logikus” út a gázkamrák felé is...)

A farizeus számára Isten egy üzletfél. Az igaz, hogy sokat kér... 365 törvényszegést el kell kerülni, és 248 jótettet el kell végezni. De a farizeus túljár Isten eszén: többet tesz még ennél is! *Clara pacta, boni amici* – tiszta egyezség, jó barátok. A farizeus elsőként megy be a mennybe – hát ugye ez a minimális kamat azért a rengeteg dologért, amit szorgalmas módon az üdvözülésébe idelent már „befektetett”. A farizeusnál Isten helyébe a saját öntelt énje lépett. Uram, nekünk, kettőnknek már semmi dolgunk az ítélettel, én ezt már elintézttem helyetted – csak *te* még elfelejtetted megköszönni ezt nekem. A farizeus – használta Istenet. Sőt: ki is akarta a sajátítani – az olyanok elöl, mint ez a – pfúj! – undor-vámos. A farizeus – vak. Nem látja meg a saját igazi énjét. A farizeus – süket. Nincs füle Isten szavára. **A farizeus –néma. Nem kér Istentől semmit. És nem is kap. A farizeus ítélezése – a saját ítéletévé válik.**

Mi mindenben *más* a vámos, mint a farizeus? A vámos magát nem egyszerűen bűnösnek, hanem „*A*” bűnösnek tartja. A vámos *tényleg* Istent szólítja meg. *Ismeri* Istent, és *tudja*, hogy Isten irgalmas. A vámos *bízik* Istenben, és Isten kezébe teszi le az *egész* életét. Nem bizonyítja az igazságát, hanem az igazságának a *megteremtését* kéri Istentől – ingyen, kegyelemből. Nem másokhoz mér, hanem *egyedül* Istenhez mér. A vámos messze nem koldus – de úgy *viselkedik*, mint egy koldus. *Megvállik* saját magától, és *megnyitja* saját magát *teljesen* Istennek. A farizeus *be van zárva* a múltjába – ezért nem lesz jövője. A vámos *meg akar szabadulni* a múltjától – ezért *lesz* jövője.

Ugye gyűlöljük már eléggé az öntetszelgő, Istent a saját szolgájaként kezelő farizeust, aki ezt a mérhetetlenül igaz embert, a vámost úgy lenézte, hogy még emberszámba sem vette? Vigyázzunk... Ha gyűlöljük a farizeust – akkor olyanok lettünk, mint a farizeus! Inkább mondjuk el a vámos imáját a farizeusra: „Istenem, légy irgalmas hozzá, a farizeushoz!” Kérjük azt, hogy láthassa meg a farizeus saját magát Isten szemével. Kérhesse ő is Isten irgalmát és kegyelmét. És – kedves testvéreim – kérjük Isten irgalmát és kegyelmét *mi is* – magunknak.

Most jön a strand! Köszönöm a türelmet mindannyiótoknak! Kedves Testvérem! Mit látsz a strandon? A szelfidben csak saját magadat látod? Észre sem véve a napszemüved mögött a világ egyik legcsodálatosabb hegypárját a Rio de Janeiro-i strandon? Törpe senkiket, „kitérdekel vámosokat” látsz a szemüved másik lencséjében? Te vagy a minden? A világ a semmi? Gyűlölöd az összes vámost, aki előtted áll a sorban a lángosért, vagy a fagyaltért? Pusztulnának el! Minek kellett nekik ide jönni – pont akkor, amikor itt Én (hatalmas É-vel) lángost akarok? – *Olyan* betegek vagyunk, akik az orvosnak *nem* a bajunkat írjuk le, hanem végig a többi beteget szidjuk, akik utánunk jönnek majd? És így várunk gyógyulást?? Hát kedves testvérem, lássuk be, hogy *ez így – nem – megy!*

Istenünk, légy irgalmas hozzánk Fiadért, „aki megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig” (Fil 2,8). Tisztíts meg minket minden gonoszságtól, és emelj Magadhoz, hogy minden szelfiben Jézus arcát láthassunk meg – saját magunk helyett. Ámen.

Imádkozzunk. Jaj, a fekélyes, bűnnel megvert, rab, gyáva, gyöngé embert érzem mozdulni annyiszor még hófehér köntösöm alatt.
De – kegyelem borít el lágyan. Járhatok hófehér ruhában – s ím, szemed más sem lát belőlem, csak a rám hulló sugarat...¹
Fölsegíti az Úr az alázatosakat, és földig alázza a gonoszokat.
Kérjük Urunk, légy irgalmas hozzánk, tisztíts meg minden gonoszságtól, és emelj minket Magadhoz.

Kérünk Mennyei Atyánk, hallgass meg minket,
ahogyan még együtt, a Fiadtól tanult imádsággal Hozzád fordulunk:
Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
szenteltessék meg a te neved,
jöjjön el a te országod,
legyen meg a te akaratod,
amint a mennyben, úgy a földön is.
Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,
és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek;
és ne vígy minket kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól;
mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

Fölsegíti az Úr az alázatosakat, és földig alázza a gonoszokat.

Kedves Testvéreim! Végezetül fogadjátok az áldást.
Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged!
Ragyogtassa rád orcáját az Úr, és könyörüljön rajtad!
Fordítsa feléd orcáját az Úr, és adjon tenéked békességet! Ámen.

¹ Túrmezei Erzsébet: Én lennék fénysugár...